

JUNIJ
1 S. Juvent
2 Č. Marcel
3 P. Klotilda
4 S. Kvirič, m. +
5 N. Binkošti
6 P. Norbert
7 T. Filip, dikan
8 S. Kv. Medard
9 Č. Primož
10 P. Kv. Marjeta
11 S. Kv. Barnaba
12 N. Sv. Trojica
13 P. Anton, Pad.
14 T. Bazil
15 S. Vid
16 S. Rističje, Telo

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 106.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 2. JUNIJA — THURSDAY, JUNE 2, 1938

LETNIK (VOL.). XLVII.

Kongres pripravljen za razhod - Poziv proti militarizmu

Kongresniki žele čimprej oditi na počitnice, da se odpravijo na kampanjo za jesenske volitve. — Razne zadeve jih bodo zadržale v Washingtonu še najmanj deset dni. — Predlog glede ur in mezd povzroča še vedno dosti spora.

Washington, D. C. — Kongresni v obeh zbornicah že z vso nestrpnostjo čakajo, da bi se kaj kmalu zaključilo zasedanje in bi se mogli raziti na počitnice. Precej razočaranja so bili deležni, ko so uvideli, da bodo morali zborovati še v tem mesecu; splošno se je namreč pričakovalo, da se bo kongres razpustil s 1. junijem; razne zadeve pa jih bodo zadržale v Washingtonu še najmanj deset dni.

Med temi zadevami je na prvem mestu zakonski predlog glede delovnih ur in mezd. Ogromno časa se je že izgubilo s prerekanjem in prepriom glede tega predloga in niti zdaj še niso duhovni pomirjeni, dasi je bil predlog končno tudi od poslanske zbornice odboren. Med sedanjam poslanskim predlogom in senatskim, ki je bil sprejet že lani, so namreč take velike razlike, da bo vzeloto še precej truda, predno jih bo mogla izravnati konferenca, sestavljena iz članov obeh zbornic. Povrh tega so se med člani konference pojavili nekateri, ki so predlogu nasprotni v eni in drugi obliki. Tako se je senator Borah ta tork izjavil, da bo glasoval proti predlogu, češ, da ne odgovarja potrebam, ker glavnih industrijskih sploh ne doseže in ne bo pripomogel dosti niti k znižanju brezposelnosti, niti k zvišanju kupne moči.

Še bolj kakor ta predlog pa utegne zavleči zasedanje novo razmotrivanje o predlogu za reorganiziranje vladne administracije. Kakor znano, je poslanska zbornica ukinila dejato o tem predlogu in ga je poslala nazaj v odbor pred nekaj meseci. Trdi pa se, da ga namerava predsednik zopet oživiti in držati kongres v Washingtonu, dokler ne bo sprejet v eni ali drugi obliki.

Da se kongresnikom tako mudi na počitnice, je vzrok v tem, ker se vršijo letos v jeseni kongresne volitve in se želijo zato čimprej odpraviti na kampanjo. Na novo mora biti izvoljena celokupna poslanska zbornica in ena tretjina senata.

WPA ADMINISTRATOR V MINN. ODSTAVLJEN

St. Paul, Minn. — Po ukazu relifne administracije v Washingtonu je bil zadnji ponedeljek odstavljen od svojega mesta kot relifni administrator za državo Minnesota Victor Christgau, kateremu je bilo ponudeno neko drugo mesto v relifnem uradu v Washingtonu, a ga je odklonil. Ta odpustitev je bila posledica dolgotrajnega spora med Christgau in govorjem Bensonom, toda neposredni vzrok je bil, kakor se trdi, ta, ker Christgau ni hotel nakazati \$700,000 za uničevanje plevele, kakor je zahteval Benson. Christgau pa nasprotno trdi, da je odstavljen zato, ker se je upiral, da bi odobril relifni denar za politične projekte.

ČEHIV PRIPRAVAH

Celokupno prebivalstvo pripravljeno na obrambo.

Praga, Čehoslovaška. — Z ozirom na nevarnost, ki preti državi, je vlada izdala odredbe, potom katerih bo moral biti takoreč celokupno prebivalstvo pripravljeno za brambo domovine in za službo v času vojne. Tako je ukazano, da se ima dajati vsem osebam od 6. do 60. leta starosti pouk v vojni pripravljenosti. Dečki in dekleci od 6. do 17. leta bodo podvrženi posebnemu vežbanju v "vojni morali", po 17. letu pa bodo morali moški do 60. leta dobivati pouk v vojaških zadevah najmanj od 70 do 90 ur na leto, ženske pa 45 ur.

SMRTNA NESREČA DVEH SLOVENCEV

Sheboygan, Wis. — Koncem tedna sta dva mlada tukajšnjega Slovencev postala smrtni žrtve avtomobilske nesreče. Ponesrečenca sta 23 letni Frank Pečnik in 19 letni Anton Berse. Zadnjo soboto zvezča sta se vozila z motornim kolesom, pri čemer sta treščila v neki avto. Pečnik je bil takoj mrtev, dočim je Berse izdihnil drugi dan. Prvi zapušča starše in eno sestro, drugi pa starše, dve sestri in enega brata. Pogreb obeh žrtv se vrši to sredo.

NAGRADA ZA PORODNI KONTEST

Toronto, Ont. — Te dni se je zaključil končni akt fantastičnega kontesta, pri katerem je šlo za to, katera mati bo rodila največ otrok tekom dobe desetih let. Kontestantnjam so se namreč zdaj razdelile nagrade. Štiri matere, od katerih je v desetih letih rodila vsaka po devet otrok, so prejele po \$100,000. Dve drugi tekmovalki, ki ste izgubili, ste vendar prejeli vsaka po \$12,500. Obe ženski, ki ste izgubili, niste mogli dokazati sodišču, da so bili vsi otroci rojeni živi, oziroma, da so bili vsi zakonški.

LJUBEZEN NE ZARJAVI

Montgomery City, Mo. — Pred 50 leti sta bila zaročena, toda sta se nekaj sprla in zaročka sta se je razdrila. Potem se nista videla celih 47 let, a meseca marca letos sta se zopet slučajno sestala in v sreči so se jima vzbudili že davno pozabljeni občutki. Posledica tega je, da sta 76 letni Wm. H. Hutcheson iz East St. Louis, Ill., in 75 letna Mrs. Price Gosnell iz St. Louis preteklo soboto obhajala poroko v družbi svojih pravnukov. Oba sta ovdovala in tako ni bilo zdaj nobene ovire, obnoviti zaročko in praznovati poroko.

Z. D. BOGATE NA ZLATU

55 odstotkov svetovnega zlata je v Ameriki.

Washington, D. C. — Zedržava se v resnici lahko imenuje "zlata dežela", ako se namreč jemlje v poštev zlata, ki ga posedajo. Od celokupne svetovne zaloge zlata ga ima Amerika namreč nič manj kakor 55 odstotkov, kakor izkazuje poročilo, ki ga je v torsk izdal zakladniško tajništvo. Od 24 milijard dolarjev vrednega zlata, ki ga ima svet, ga je v Zedržavah malo manj kakor za 13 milijard, kar je skoraj za štiri miljarde več kakor pred štirimi leti. Anglija ga ima za 3 in pol, Francija pa za dve in pol milijardi dolarjev.

ROPAR PLACAL ZLOČIN Z ŽIVLJENJEM

Chicago, Ill. — V salun na 841 No. Western ave. sta zadnji ponedeljek vdrla dva roparja, ki sta sicer odnesla plena \$15, toda ta denar je eden od njiju plačal z življenjem. Točaja, 21 letnega St. Slowika, sta roparja zvezala in zaprla v toilet, toda posrečilo se je temu, da se je rešil. Pograbil je revolver ter stekel za njima ter ju dohitel pol bloka daleč in v popadu je do smrti ustrelil enega od njih, ki so ga pozneje identificirali kot Geo. Roberts, 704 W. Madison St.

NOV SLUČAJ UGRABITVE

Miami, Fla. — James B. Cash, bogat trgovec v bližnjem mestu Princeton, je v torsk zjutraj dal v javnost, da je bil njegov pet in pol let stari sinček James ugrabljen zadnjo soboto ponoči. Ugrabitve se je izvršila po podobnem načinu, kakor je bil svoječasno ugrabljen Lindberghov otrok, namreč, da so zlikovci odnesli fantka iz njegove spalnice. Ugrabitelji zahtevajo \$10,000 od kupnine in oče jo je tudi plačal v torsk.

LJUBEZEN GA GNALA V SMRT

Chicago, Ill. — V prostovoljno tragično smrt je šel zadnji ponedeljek 19 let stari Rich. Purcell, 18212 Harlem ave., Homewood. V njegovih spalnicah so ga našli s prestreljeno glavo in na papirju, ki ga je zapustil, je pojasnil, da ni mogel prenesti, ker mu ne kaže dekle, po imenu Hazel, ki vratila njegove ljubezni do nje.

Katoličan brez katoliškega časopisa je kakor vojak brez puške.

ZAKON ZA PREPREČITEV VOJNE

Washington, D. C. — Senatski odbor za vojaške zadeve je zadnje dni odobril neki zakonski predlog, ki ima namen, da prepreči vmešavanje Amerike v vojno, namreč s tem, da se prepreči privatno dobičkarstvo v vojni. Predlog dolča, da mora vsakdo, ki ima čistega premoženja \$1000 ali več, posoditi ves svoj denar vladi v slučaju vojne, da bi imela tako vse imetje vlada v roki.

KRIŽEM SVETA

Pariz, Francija. — Agenti španske državne banke, ki so pristaši gen. Francka, so zadnji ponedeljek vložili zahovo, da se podvrže preiskavi velika pošiljka vrednostnih papirjev in srebra, ki ga je zadnji teden španska vlada odpravila v Ameriko.

Grad Gandofo, Italija. — Brez vsakih slovesnosti je papež. Pij ta torsk obhajal svoj 81. rojstni dan. Tudi ni sprejemal nikakih obiskov, ki bi mu izražali čestitke, izvzemši ožjih znancev.

Riga, Latvija

Vlada poljskega predsednika Moscickija je sicer dovolila, da se izgnani načelnik ljudske stranke, Witos, vrniti v domovino, toda ta odklanja vrnitve toliko časa, dokler se zanj ne odobri popolna amnestija.

Obenem je Kung omenil tudi,

APEL KITAJSKO-ZAPADU

Zapadne velesile bi morale zavzeti odločnejše stališče proti militarizmu, pravi kitajski min. predsednik.

Hankov, Kitajska

Slov. Konjice, 8. maja. — Ze ob pričetku leta se je na južnem Pohorju v presledkih javljala bolezen, ki je prav zadnji čas zavzela naravnost ogromen obseg. Gre namreč za epidemijo vnetja možganske mrene, nalezljivo bolezen, ki je razširjena posebno v tinjski in čadranski župniji. Samo v tinjski je od novega leta sem umrlo 13 otrok, starinah do 3 let. Zelo nevarno je obolelo tudi nekaj starejših mladoletnikov, venar so pa vsi ozdravili. Odrasli pa so pred to boleznjijo, ki razsaja samo pozimi in spomladi, varni. Medicina pravi, da takih bolnikov v bolnišnici umre komaj tretjina, doma pa tudi do polovice. Smrtnih primerov v obeh župnjah je skoraj polovica, ker mnogi ne poznajo vrste bolezni ter sploh ne ali pa prepozno spravijo male bolnike in bolnice v bolnišnicu.

Obenem je Kung omenil tudi, da velja vojna, ki jo vodi Kitajska, predvsem japonskim militaristom in ne prebivalstvu. Tato tudi nima Kitajska nobenega namena, da bi šla bombardirati japonska mesta in pobijati ženske in otroke, kakor to delajo Japonci na Kitajskem.

Da mislijo Japonci na vse prej kakor pa na mir, je dejal Kung, je znamenje v reorganizaciji japonske vlade, ki se je izvršila pred nekaj dnevi in s katero je prišlo v vlado še več generalov. Možno je zato, da bo bovla zašla v tako blaznost, da bo začela vojno z Rusijo, še predno po kitajski vojna končana. Skoraj gotova stvar pa je, da bo Japonska podvijala ostrost svojih napadov na Kitajskem, toda izpodletelo ji bo, pravi Kung, kakor je pri dosedanjih offenzivah. Na ozemlju, ki ga je Japonska doslej zasedla, pa je po Kungovem zatrdili njeno gospodstvo kaj malo zasidrano. Pon kontrola ima namreč le kakih 10 milj široke pasove ob železnicah in glavnih cestah.

Smrtna nesreča

Tržič, 4. maja. — Tržička župnija na Gorenjskem že nad sto let na slovensem način slavi obljudjeni praznik sv. Florijana. Vsi obiski so zaprti in vse delo počiva. Vsak tujec je začuden, odkod tako spoštovanje temu dnevu. Lepa Laševska slika sv. Florijana v župnijski cerkvi pa pove začetek tega praznovanja in obljube, ko ima poleg gorečega Tržiča napis: "Leta 1811, dne 30. marca ponoči ob pol 2. je trg pogorel s 151 hišami, 100 delavnicami in hlevi; močan severni veter je ogenj tako razprial, da je 75 ljudi izgubilo svoje življenje; njihova imena so zabeležena v mrljški knjigi." Od tedaj naprej torek Tržič praznuje dan sv. Florijana in se na ta dan vrata, stole, mize, kozarce in vso opravo na drobne kose. Gostilničar ima ogromno škodo, ker so mu podivljanci opustočili skoro vso hišo. Pri vsem tem pretepnu pa sta bila samo dva lahko ranjena.

Iz Jugoslavije

Nevarna bolezen vnetja možganske mrene, se že od novega leta javlja v okolici Slovenskih Konjic na Štajerskem.

— Težka nesreča na Bistrici pri Tržiču. — Smrtna kosa.

Nalezljiva bolezen na južnem Pohorju

Slov. Konjice, 8. maja. — Ze ob pričetku leta se je na južnem Pohorju v presledkih javljala bolezen, ki je prav zadnji čas zavzela naravnost ogromen obseg. Gre namreč za epidemijo vnetja možganske mrene, nalezljivo bolezen, ki je razširjena posebno v tinjski in čadranski župniji. Samo v tinjski je od novega leta sem umrlo 13 otrok, starinah do 3 let. Zelo nevarno je obolelo tudi nekaj starejših mladoletnikov, venar so pa vsi ozdravili. Odrasli pa so pred to boleznjijo, ki razsaja samo pozimi in spomladi, varni. Medicina pravi, da takih bolnikov v bolnišnici umre komaj tretjina, doma pa tudi do polovice. Smrtnih primerov v obeh župnjah je skoraj polovica, ker mnogi ne poznajo vrste bolezni ter sploh ne ali pa prepozno spravijo male bolnike in bolnice v bolnišnicu.

Znano je, da je na Bistrici pri Tržiču mnogo peska. Kopljeno ga tam tudi Kovorjani. In prav danes ga je prisel kopati tudi v širini okolici poznan Janez Keršič iz Kovorja. Pravijo, da dva dni ni v tem tednu še nič delal, prav danes se je pa podal s sinom kopat pesek. Zavrtal je v peščeni sklad, ki se je pa odtrgal in v njegovem objemu je bil takoj mrtev. Vsega razmaličenega so priprljali v tržičko mrtvašnico, sin pa je komaj ušel nesreči. Pokojni je bil oče enajstih mladoletnih otrok in je preselil mnogo v zapori ter se je javno večkrat prisvetoval v komunistom. Vendar je nenadna nesreča vzbudila srečanje. Je pa tudi opomin, da je treba v mejah tržičke župnije praznike spodbujati sodelovanju.

Meso sta kradla

Mesarskemu mojstru Emiliu Perdihiu v Laškem je bilo večkrat ukradeno meso iz mesarije. Pred kratkim so tatovi zopet prišli in odnesli več količine slanini in prekajenega mesa. Orožništvo in celjski policiji se je nazadnje posrečilo, da so arretirali 39 letnega delavca Jakoba A. iz Homca pri Vitanju ter njegovega sina 17 letnega Milana. Pod težo dokazov je Milan priznal tativino ter povedal imena pomagateljev. Orožništvo in policijski agent Gaber so se podali v tremerske gozdove, kjer jim je Jakob pokazal prostor in skrivališče ukradenega mesa. Našli so tam zakopane do 70 kilogramov prekajenega mesa v slanini.

Smrtna kosa

<

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.
Izhaaja vsak dan razen nedelj, pone-
dajkov in dnevor po praznikih.
Izdaja in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov tiskarnštva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Cilego, Kanado in Evropo:	1.50
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Poznana številka	3c
Single copy	5c

Doprni vsebnega pozema za hitro objavo morajo biti depositani na uredništvo
vsej dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas
do četrtega dopoldna. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopis ured-
ništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Rumunija in židovstvo

Rumunija je danes v Evropi tista država, ki je najbolj v krempljih židovstva in judovskega kapitala, zato ni čudno, da je tudi odpri proti židovstvu v Rumuniji dan za dнем hujši in da si ga je zapisala v program celo sedanja vlada.

Rumunija je pred dobrimi sto leti, 1831 štela vsega skupaj kakih 50.000 Judov. V sto letih pa je to število naraslo tako, da jih je danes najmanj poldrug milijon, kar priznava tudi njihov uradni "Judovski leksikon", ki ga izdaja Svetovna judovska zveza. Da je Rumunija postala oblikovljena dežela za Jude vseh sosednjih držav, je kriva zlasti politika evropskih velesil, posebno Francije, ki je že od nekdaj hotela iz Rumunije narediti pribeljališče za evropsko židovstvo. To njen stremljenje je razumljivo iz velikega vpliva, ki so ga Judje v francoski politiki vedno imeli. Ker je bil finančni in gospodarski položaj Rumunije vedno slab, kljub silnemu naravnemu bogastvu te države, je nanjo pritisnil tudi mednarodni židovski kapital in to čisto odkrito in brez sramu. Kadar se je Rumunija skušala židovskih klešč otresti, je židovski finančni svet vedno pritisnil nanjo. Ko je 1899. rumunska vlada izdala ukrepa proti židovskim bankam in delniškim družbam ter omejila število židovskih študentov po šolah in vseučiliščih, je Svetovna židovska zveza na zborovanju na Dunaju sprejela naslednjo resolucijo:

"Občni zbor Židovske zveze na Dunaju nujno prosi svojega spoštovanega predsednika, viteza Guttmana, naj s svojim visokim vplivom in s svojimi močnimi zvezami pri židovskih finančnikih posreduje, da odrečejo rumunski vladi vsako posojilo, dokler ne bo izboljšala položaja svojim Judom."

Ni čuda, da Rumunija židovskega vprašanja ni mogla in ga ne more niti danes rešiti.

Mirovne pogodbe so rumunsko ozemlje podvojile, da je Rumunija po velikosti postala osma država v Evropi. Toda vse tri nove pokrajine, ki jih je dobila: Bukovina, Besarabija in Transilvanija, so ji prinesle stotisoč novih, bodisi siromašnih, bodisi bogatih Judov. Razen tega je zaradi zmagoljševizma v Rusiji in zaradi obračunavanja na Poljskem prišlo v Rumunijo tudi iz teh dveh držav ogromno židovskih izseljenikov, tako da cenijo rumunski nasprotniki Judov celotno število teh na dva milijona. Ta židovska poplava je bolj ali manj enakomerno razdeljena na vso Rumunijo.

Glavno ognjišče rumunskega židovstva je Besarabija, ki šteje okrog pol milijona Judov. V prestolnici Kišinevju jih je 81.514, krščjanov pa samo 70.244. V nekdanji Vlaški, jedru današnje Rumunije, ki včasih Judov ni poznala, jih je danes kakih 350.000. Tudi tu prebivajo izključno v mestih. Bukarešta, ki je pred sto leti imela komaj 600 židovskih rodbin, šteje danes 190.000 židovskih duš. Kopališče Satu-Mare na meji med ČSR, Rumunijo in Madžarsko, šteje 51.000 Judov proti 16.000 Rumunom. V Jassyu, sreu Rumunije in bivši dolgoletni prestolnici je 73.500 Judov in 115.000 nejudov. To razmerje je podobno tudi v manjših krajih. Mesteca Bacau šteje 11.000 Judov in ima 13 sinagog, krščanskih cerkva pa šest.

Odlčni rumunski statistik Plescianu poroča v svoji zadnji knjigi, da je od 716.000 rumunskih večjih in manjših trgovskih podjetij v židovskih rokah nič manj kakor 531.000, to se pravi 74%.

Narodni dohodki so razdeljeni tako: trgovina 33 milijard lejev, od tega jih imajo Judje 30 milijard, industrija 18 milijard lejev, od teh jih pripada Judom 16 milijard.

Posebno šibko božjo za Rumunijo predstavljajo Judje kot zastrupljaleci ljudstva z alkoholom, zlasti na kmetih. Od 232.600 rumunskih podeželskih gostil in žganje-točev jih je v židovskih rokah 174.000.

Kar se tiče svobodnih intelektualnih poklicev, so Judje kljub vsem obrambnim ukrepom raznih vlad udeleženi pri njih s 40%. V Bukovini je od 414 advokatov 312 Judov, od 45 arhitektov 30 Judov. V Transilvaniji, v Besarabiji, v Bukovini in Moldaviji so v večini šol, višjih in nižjih, Nejudje v manjšini.

Ves rumunski tisk razen dveh ali treh večjih dnevni-

kov je bil do zadnjega v oblasti Judov. Prav tako so imeli odločujoči vpliv pri radiu, v propagandni, v zabavni in hotelski industriji.

Ni čuda, da je bilo zaradi tega sovraščvo proti Judom v Rumuniji že od nekdaj veliko in da od dneva do dneva raste tako, da so si boj proti Judom vzele v program prav vse rumunske stranke, ki temelje na kolikortoliko narodnem programu. Kar je levičarskih gibanj, jih pa tako in tako vsa vodijo Judje, kakor drugod. Najbolj organiziranega izraza pa je boj proti židovstvu dobil v gibanju "Železne garde", ki jo vodi Kornelij Codreanu.

IZ OTTAWE PIŠEJO...

Ottawa, Ill.

Prosim za nekoliko prostora v priljubljenem listu, saj so od nas tako redko kdo oglaša. Da bodo drugod po naselbinah vedeli, da smo tudi tukaj Slovenci še živi, sem se namenil nekaj napisati. Omenil bom nekaj, kar se je zgordilo že pred sedmimi leti, ker se sedaj bliža sedma obletnica, kar smo bili v starem kraju v Ljubljani, namesto 29. junija, leta 1931. Smo se prav dobro imeli tam. Potem smo šli na dom, v rojstni kraj v Mrzlo vasi. Oče in mati, ter bratje in sestra so nas že čakali in nas prav lepo sprejeli. Še sedaj jih vidim vse, kako so bili veseli. — Sedaj, po skor sedmih letih pa dobim žalostno sporočilo od sestre Rezike, da so nam ljubi oče Martin Less, zaspali za vedno. Umrl so 20. aprila, pokopali so jih pa 22. aprila. Zapusčajo žaluočo, soprogo (našo mater) Marijo Less; sinove Jožeta v Clevelandu, O., podpisani Frank v Ottawa, Ill., John doma Antonova v Krški vasi, hčer Terezijo, poročeno Golobič, na Štajerskem in hčer Uršulo, poročeno Kozarich tukaj v Ottawa. Poleg teh zapusčajo še večno vnučkov in vnučkinj, ki vsi žalujejo za njimi. Vsi jim želimo večni mir in pokoj, naj se odpočijejo od svojega truda. Mi jih hočemo ohraniti za vedno v spominu. — Pozdrav rojakom širom Amerike.

Frank Less

KAKO SE IMAO ROJAKI V OGLESBY

Oglesby, Ill.

Vsaki dan opazujem da bi se kdo oglašil iz naše naselbine, pa ničesar takega ne opazim. Izgleda, da imamo vsi isto napako, da raje dopise prebiramo, kakor bi jih pa pisali. Zato sem pa sklenila, da se ojunačim in nekaj napišem, da poročam novice iz naše naselbine. — Kot prvo, se čutim dolžno, da se zahvalim mojim prijateljem in prijateljicam, ki so me tako prijetno iznenadili za moj 50 letni rojstni dan ter mi 21. maja priredili v ta nameń supraz party. Povabili so mene z mojim soprogom, naj prideva na party enega naših prijateljev. Komaj pa vstopiva v dvorano, pa vsi samo meni vprijejo supraz. Seveda sem bila v zadreti, iz

katerem me je spravil muzikant, ki je veselo zaigral, da smo se začeli veselo vrtneti in se zabavati do ranega jutra. — Hvala lepa ženam, ki so spravile toliko ljudi skupaj in stregle pri tako bogate obloženi mizi, pa tudi hvala natakarjem, ki so skrbeli, da nihče ni bil ženjen in da so bili vsi dobre volje. — Prav lepo smo tudi prepevali naše slovenske pesmi in zdavice. — Sploh pa hvala vsem, ki ste se udeležili, posebno pa še hvala za lepo darilo vsem. Bog vas živi še mnogo let in vam placačaj za vse. Skušala vam bova povrniči kolikor bo v naših močeh.

V naši naselbini smo ustavili novo društvo, oziroma podružnico Slovenske Ženske Zveze, v katero je pristopilo lepo število žena in deklet. To je samo za pozdraviti. Le tako naprej in junaško, da bo svet vedel, da tudi v Oglesby živi katoliška zavednost. — Altarno žensko društvo priredi v nedeljo 5. junija piknik za cerkev in sicer na Krančevem parku, na katerega ste vsi prav prijavno povabljeni. Poleg domačih rojakov, ste prav uljudno povabljeni tudi rojaci iz drugih naselbin ob blizu indaleč, da se z nam poveselite. — Pozdrav in našidenje na pikniku.

Mrs. Frank Kožel

ČLANICAM DRUŠTVA KRŠČANSKIH ŽENA IN MATER

Chicago, Ill.

Vsem članicam dr. Krščanskih žena in mater se naznamo, da imamo v petek 3. juniju polletno sejo našega društva in sicer po večerni počasnosti, namesto v nedeljo. To pa iz tega vzroka, da bi se članice laglje in v večjem številu udeležile seje, ker se daj v poletnem času ob nedeljah rade gredo ven ter se potem izgovarjajo; jaz sem moralita iti tja in tja, pa nisem mogla na sejo. Tako pa, ko bomo imeli sejo v petek, boste lahko vse prišle ter se ne boste izgovarjale. Saj imamo sejo samo štirikrat na leto in zelo lepo bi bilo, da bi vsaj enkrat napovedali, kakor bi jih pa pisali. Zato sem pa sklenila, da se ojunačim in nekaj napišem, da poročam novice iz naše naselbine. — Kot prvo, se čutim dolžno, da se zahvalim mojim prijateljem in prijateljicam, ki so me tako prijetno iznenadili za moj 50 letni rojstni dan ter mi 21. maja priredili v ta nameń supraz party. Povabili so mene z mojim soprogom, naj prideva na party enega naših prijateljev. Komaj pa vstopiva v dvorano, pa vsi samo meni vprijejo supraz. Seveda sem bila v zadreti, iz

lepo bi bilo, da bi vsaj enkrat napovedali, kakor bi jih pa pisali. Zato sem pa sklenila, da se ojunačim in nekaj napišem, da poročam novice iz naše naselbine. — Kot prvo, se čutim dolžno, da se zahvalim mojim prijateljem in prijateljicam, ki so me tako prijetno iznenadili za moj 50 letni rojstni dan ter mi 21. maja priredili v ta nameń supraz party. Povabili so mene z mojim soprogom, naj prideva na party enega naših prijateljev. Komaj pa vstopiva v dvorano, pa vsi samo meni vprijejo supraz. Seveda sem bila v zadreti, iz

tek zvečer. Na omenjeni seji či zadržali pri nas še do spopadov v petek 3. junija, bomo imeli tudi sprejem novih članic. Če katera želi pristopiti, naj se zglaši pri predsednici Mrs. Ferencák, ali pa pri spodaj podpisani. — Vse tiste, katerih ste bile obveščene zaradi dolga in se niste oglašile kakor vam je bilo sporočeno, ste s tem pokazale, da vam ni nič lepše in boljše, kakor je bilo v aprilu, o katerem sem tako obširno poročal v svojem spisu. Večinoma je oblačno, vescrkat dežuje in je hladno, sonca imamo prav malo, kakor tudi topline, 6 Am. pa smo imeli zjutraj celo zopet — 3 C zime, ravno toliko, kakor lani dan po Božiču, na dan sv. Stefana. Imamo res izredno grdo in neugodno spomlad, ko skoraj nič ne raste.

I. Šašelj

ROMAN RAZBOJNIKA

Sergej Piasecki se je po dvanajstih letih robil vrnit v zlatoto bodo. Odsedeti bi bil moral prav za prav dvajset let, ampak v ječi je napisal roman, ki si je z njim pridobil med književniki takšen sloves, da so mu na tej podlagi izposlovali zagovorniki delen spregled kazni.

Piasecki je vodil reparsko tolpo, ki je plenila v poljsko-ruskem mejnem ozemlju. Izvršil je držna tihotapstva, pa tudi humor, zaradi katerega je bil pravno obsojen na smrt, potem pa pomoličen. Roman njegovega življenja je tako živo pisani, da so ga takoj prevedli francosčino, finščino, estančino in češčino. Zdaj poročajo iz Varšave, da prevajajo razbojnike roman tudi v nemški jezik. Novinarji in literati so tako dolgo zavzemali za Piaseckega, dokler mu niso izposlovali odpusta na daljnje kazni. In res so imeli oblasti toliko širokogrudnosti, da so razbojniku odprla vrata v svet . . .

ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

POIZVEDBA

Rad bi izvedel za svojega brata, Josepha Celika. Nazadnje je bil na Harmony, No. 2, Pr. Grinčburgh, Pa. In tudi za svoje prijatelje, Leopolda in Matijo Godec (po domače Kovačev) iz Roden, ter za Antonom Brinavcem iz vasi Kamni potok; vsi iz fare Trebnej na Dolenjskem. Oglasile se na naslov:

Anton Celik, 1 Mile, North 1/2 E., Cass City, Mich.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V Jugoslavijo: Za: Din: Za: Lit: \$ 2.55.....100 \$ 6.50.....100 \$ 5.00.....200 \$ 12.25.....200 \$ 7.20.....300 \$ 30.00.....500 \$ 10.00.....420 \$ 57.00.....1000 \$ 11.65.....500 \$ 112.50.....2000 \$ 23.00.....1000 \$ 167.50.....3000

Za izplačila v dolarjih:

Za \$ 5.00 pošljite\$ 5.75 Za \$ 10.00 pošljite\$ 10.85 Za \$ 25.00 pošljite\$ 26.00

Vsa pisma pošljite na:

JOHN JERICHE
1849 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Coloradčani na potu v staro domovino

Chicago, Ill. — Preteklo soboto so nas obiskale med potjo v staro domovino Miss Mary Klun, navdušena zastopnica listov "Amer. Slovenec in "Novi Svet", iz Leadville, Colo. in Mrs. Agnes Keržan iz Leadville, Colo. ter Mrs. Mary Fritzel, iz Pueblo, Colo. Vse tri potujejo s prvo izletniško skupino Slovenske Žens

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.

2. podpredsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Tajnik: Anthony Jersin, 4825 Washington St., Denver, Colo.

Blagajnik: Michael P. Horvat, 447 Penn St., Denver, Colo.

Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNII ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1096 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Peter B. Goleš, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
5. porotnik: Frank M. Tomasic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenc", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse dežurne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za spremembo v odrasli oddelek, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniški nakaznici, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zvezze, naj se oglaši pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društva zadostuje osem oseb. Glede ustanovitev novih društva pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

URADNO NAZNANILLO ZAPADNE SLOV. ZVEZE

Ker letos praznuje Zapadna Slovanska Zveza 30 letnico svojega obstanka in ker so denverska tri ZSZ društva podvzela potrebne korake, da se to slavnost obhaja v nedeljo 26. junija v Elitchevem Vrtu, zato se tem potom naznana članstvo ZSZ, zlasti pa še gl. odboru, da revizije knjig, obveznic in drugih vrednostnih listin, se prično v ponedeljek 27. junija 1938 ob 9. uri dopoldne v gl. uradu ZSZ. Takoj po revizijah bo otvorjena polletna seja gl. odbora, katere se je v smislu pravil dolžan udeležiti gl. predsednik, gl. podpredsednik, gl. tajnik, gl. blagajnik, vrhovni zdravnik in nadzorni odbor.

Vse prošnje ali priprorocila od strani društev, ali posameznih članov, morajo biti dostavljena v gl. uradu ne pozneje kot 27. junija.

Z bratskim pozdravom,

LEO JURJOVEC, gl. predsednik
ANTHONY JERSIN, gl. tajnik.

OFFICIAL NOTICE OF THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Due to the 30th anniversary which The Western Slavonic Association is celebrating this year and because of the Denver's three WSA lodges taking a leading part in this celebration at the Elitches Gardens on Sunday June 26, 1938, the membership of The Western Slavonic Association, especially the Supreme Board, is hereby notified that the revision of books, bonds and other valuable documents shall commence MONDAY, JUNE 27, 1938, PROMPTLY AT 9 A. M. at the supreme Office of The Western Slavonic Association. Immediately upon completion of said revisions, the semi-annual meeting shall be called to order. It shall be the duty of the Supreme President, Supreme Vice-Pres., Supreme Secretary, Supreme Treasurer, Supreme Medical Director and the Board of Trustees to attend this meeting.

All applications or suggestions from subordinate lodges, or individual members, must reach the supreme office not later than by June 27th.

Fraternally yours,

LEO JURJOVEC, Supreme President
ANTHONY JERSIN, Supreme Secretary.

ZSZ ENGLISH SECTION

UNITED COMRADES — JUV.
LODGE BRANCH NO. 1

Denver, Colo.
Our last meeting was attended by members free to be there. Of course several were rehearsing for a play they were putting on. The program was fine, I hope you enjoyed it. I'd take this opportunity to thank Ruth Gillins for the fine way in which she handled the program. I also wish to thank the players. We were sorry to hear about Mrs. Don Henne's accident. She is in the hospital with a broken leg. We wish her a rapid recovery. Mrs. Henne was to have charge of our program, but had Miss Gillins take her place.

Our next meeting is the same day as the picnic, June 26, 1938. The secretary will be at the hall from 1:30 till 2:00 to collect your dues and give you your tickets. If you are going with your parents you can get your tickets from Mr. Anthony Jersin, Mr. John Peketz, Mr. John Plutt, or Mrs. Josephine Maring. Remember the tickets for Juvenile members are free.

By the way we're still in the running for the membership prize, and here's a secret. Don't tell, but Mr. Peketz got a lot more applications. Maybe — but I can't tell you anymore. Let's get busy so we can all go to the convention. Till next time.

Matthew Bohne.

DENVER DOINGS

United Comrades
A fine meeting was held on May 22 at which instructive talks were given by Mrs. Frances Jersin, Mr. John Peketz, Mr. George Miroslavich, Mr. Anthony Jersin and Mr. Matthew Bohne.

JUNE 26 — BIG DAY!

All WSA members should get plenty of tickets from the secretaries mentioned above and sell them at 10¢ each. As you know, you must have a ticket to gain admittance and entire families belong to our Association.

FLASH! EXTRA! FLASH!

30th Anniversary Picnic

The three lodges of the Association in Denver will jointly sponsor a 30th Anniversary Picnic at Elitch's Gardens at the La Fonda, the usual spot in this beautiful park, all day Sunday, June 26th.

We invite all the WSA members in Denver and vicinity, and their families and friends, to attend this gala affair. The lodges in Colorado and others, if possible, are urged to make plans to send delegations to the picnic so that we may fittingly observe our 30th birthday. We suggest that those at more distant points try to arrange their vacations and trips at that time so that they may participate in this huge celebration. Those planning to attend may mail requests for tickets to Anthony Jersin, 4825 Washington or Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams Street, Denver, Colo. Tickets are 10¢ each, and we will accept unused tickets at the park.

Arrangements will be made to have the semi-annual Supreme Board meeting two days before the picnic so that the entire Board will be present. State, City and Fraternal celebrities will be present. There will be plenty to eat and drink, and an elaborate and appropriate program will be presented during the day. Music, dancing and songs will liven up the celebration.

All of us must properly celebrate the 30 years of our existence and bring our friends with us. As far as we know, this will be the only and outstanding anniversary celebration in Denver, although many members are proposing a banquet in the fall.

It would be well for all our lodges in other cities to have some kind of 30th Anniversary Celebration in their respective communities. But all those who possibly can are urged to reserve Sunday, June 26th for the big celebration to be held at the city of our headquarters.

COMMITTEE.

tickets that come through the gate. The story of her life leading up to this occasion sounds like a delightful fairy tale in which the heroine was born to be useful for the benefit of mankind. Born in Leadville, Colo., on August 13, 1917, coming later to Denver with her parents, she always was in the thick of activities for children's affairs and finally acquiring the habit of "graduating".

Rose was one of the first officers of the United Comrades juvenile branch and was a valuable member until she graduated from the juvenile department into the adult department being now a member of the Trail Blazers Lodge. Her arduous studies and duties while preparing for the nursehood prevented her from continuing her activity for the Association.

As though it was an omen for her future life, she played a part of a nurse in the very first play given by the United Comrades, which was her first time on the stage. She graduated from the Holy Rosary grade school and from the Annunciation high school, and recently from the St. Anthony's School of Nursing as a graduate nurse; in each case with high honors.

Immediately following an operation 3 years ago, Miss Koprivec definitely made up her mind that she will become a nurse. Through the efforts and kindness of Dr. Eli Miller and Sister Hugoiana of the St. Anthony Hospital staff, she was allowed to start her studies while still recuperating and has been there ever since. Never has she failed in her free moments to slip into the sick room of some one she knew, or whose name looked like it may be one of our people, to say a cheery "hello" and console them with her pleasing smile. She certainly was cut out to administer to the sick.

On Wednesday evening, May 18, at the graduation exercises in the Cathedral of the Immaculate Conception when 80 nurses from St. Joseph's, Mercy and St. Anthony's schools of nursing received their diplomas, Rose was one of the candidates to happily receive and possess this coveted award. The Cathedral was packed for the beautiful and inspiring services, and many friends of the Koprivec family were present. Miss Koprivec will continue her work and studies with a post-graduate course and strive to reach higher honors in modern medicine and healing arts. We in Denver are proud of "our girl," offer our sincere congratulations and wish her well in her chosen profession for the good and benefit of humanity.

A Fortyone.

It's a glorious feeling to see so many of our members and a large group of friends and boosters in the stands at City Park. How about a little more UMPH to your rooting? Only don't blow out the lights.

LOCAL GIRL NURSE GRADUATE

Miss Rose A. Koprivec

DENVER SLOVENIAN GIRL RECEIVES GREAT HONOR

Every now and then we are elated over the news that some local girl or boy has attained the ambition of making good in some worthy, outstanding profession. We have cause to rejoice in the case of a well-known young lady of our community and a popular member of the WSA, Miss Rose A. Koprivec, daughter of Mr. and Mrs. Louis Koprivec, proprietors of the Peacock Inn, 4500 Wash. St. Their children, grandchildren and entire families belong to our Association.

Miss Koprivec has chosen for her life's work the noble career of nursing.

The tickets are now in the hands

of the members for distribution, and in face of the wonderful variety offered on this program, I expect to see every ticket sold. In addition to the play mentioned, there will be some fancy dances by some of the young ladies of our Chicago Youngsters and there will also be an assortment of motion pictures shown by yours truly. Immediately after the entertainment there will be a dance. The members and their many friends are most cordially invited to set aside June 26th and attend this affair, which is to be held in St. Stephen's Ballroom at 7:00 P. M. May I ask you all to be present before the time stated because we intend to start promptly at 7:00 P. M.

30th ANNIVERSARY CAMPAIGN

At this time, I wouldn't know just how high our lodge ranks in the standings in regard to the number of new members secured, but I do know that the Three Star Lodge will and intends to walk away with the \$500 first prize, provided that I get a little more support from the rank and file of our lodge. I am happy to say that I have a few brothers in the lodge who are doing their utmost to help me; however, if we are to secure a substantial increase in our membership during this 30th Anniversary Campaign, every individual member must realize the fact that he or she is a part of the lodge and association — that the lodge and organization can only function and exist through the cooperation and unity of these several "parts" or members—and as such each member is morally bound to cooperate with the officers and the rest of the membership to the fullest extent.

The progress of each and every subordinate lodge during this campaign is being published monthly by our worthy Supreme Secretary. Be sure to watch for these reports.

I have heard a great number of nice comments made concerning the two beautiful watches I intend to give away at the next meeting of the Chicago Youngsters to the two most deserving and hard working juveniles. Remember, you must have the required number of new members in order to win the award, and the deadline is the next meeting, to be held on June 8. I understand that Joe Primozich is working hard to win him a prize—more power to you, Joe.

Fraternally Yours,

Leo Jurjovec, Sr., Pres.

HRABRI SLOVANI LODGE NO. 17

Frederick, Colo.

Attention! All members of this lodge and their friends!

Lodge Hrabri Slovani No. 27 is having a picnic for the purpose of celebrating the 25th Anniversary of our lodge, which was organized in Frederick, Colo. twenty-five years ago on June 2, 1913. Twenty-five years is a long time, and all members should take part and help work for this wonderful organization. We now also have a Juvenile branch which is growing rapidly. So let's all get busy and work hard to make this a successful picnic and also to keep up this lodge. The WSA is a wonderful organization and is growing more and more, as there is no better protection for the whole family.

All members are urged to come to the Special meeting on June 5th, which will be held for the purpose of making further arrangements for this picnic, which will be on June 12th.

We want all members to come to this picnic and bring along all your friends. We especially invite members of all the WSA lodges in Denver and their friends from Denver and vicinity. Don't miss it folks, because we are really going to have a big blow-out, plenty of fun for all.

We will have games of all kinds, such as ball game, horseshoe games, all kinds of races etc. Lots of fun for all, with plenty to eat and drink, and good music for dancing. So come all of you and bring your friends along.

The picnic begins about 10 o'clock in the morning on Sunday of June 12th, at Mike Seckich's Farm, just nine miles north of Frederick. All you have to do is take the Frederick road and when you cross the tracks by Firestone you turn to your right and go straight north until you come to the WSA sign on the gate, and we assure you, you'll have a good time. Don't forget Sunday, June 12th. Hope we'll be seeing you.

Committee.

ST. STEPHENS vs ST. ROMANS at Harrison High School

Total

St. Stephens..... 2 1 3 0 0 1 1 1 0 8

St. Romans..... 2 1 0 0 0 1 0 0 0 4

Batteries, J. Tedeski and R. Salimich; Slomka, Kurze and Cibira.

Jack Tedeski pitched 5 hits ball, besides hitting home run and single. Salimich and Paddy also clouted home runs.

St. Stephens vs. Mercy Missions at McKinley Park.

Total

Mercy Miss..... 0 1 0 0 0 1 0 1 0 3

St. Stephens..... 0 0 2 0 0 2 1 0 x 5

Batteries: Coulan and Rocco; Retel and Salimich.

Pats Retel pitched 4 hit ball and struck out 13 men, besides getting single that drove in two runs to cinch game.

Come out next Sunday and watch us play at McKinley Park, 39th and Western. St. Stephens 3 Stars vs. Sacred Heart, 19th St.

"The WSA is over one hundred percent (100%) solvent, wherein all of your family should be insured!"

DOMOVINA KLICE!

V Ljubljani smo ustanovili v svrhu uspešne oskrbe za slovenske izseljence širom sveta Izseljenko Zbornico, ki naj združi vse slovenske izseljenske organizacije t. j. jednote, zveze, društva in voditelje izseljencev skupaj z organizacijami tu doma, ki skrbe za izseljence in hočejo sodelovati in pomagati pri reševanju slovenskega izseljenskega vprašanja.

Katere Jednote, Zveze, Društva bi se ne mogle udeležiti po delegatu, prosimo, da nam pošljete pismo svoje načerte, predloga, svoje zahteve. Zbornica jih bo dobro premisli in skupščila izvesti.

Pred vsem vabimo Slovensko Žensko Zvezo in njeno zastopnico, ki bodo takrat v domovini, da se polnoštivo udeleže tega zasedanja.

Zasedanje Slovenske Izseljenke Zbornice bo zdržano s pravljico v Polhovem Gradišču v nedeljo dne 10. julija, kamor se bodo izseljenici peljati z avtobusi. Med potjo se bomo ustavili na grobu pokojnega ustanovitelja jožetinske župnije Rev. Fr. Šusteršiča. Počastili bomo tudi grob misijonarja Franceta Pirca.

Društva sv. Rafaela zato pravljivo vabijo vabi k temu velikemu slavju vse, ki morejo priti v domovino.

Bratje in sestre, domovina vas kliče!

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Zaprla je okno. Bala se je, da bo znotrila —.

Stopila je po sobi in se trudila, da bi pomirila svojo blazno domisljijo, svoje razburjene živce, da bi našla mir in v njem pogum, ki ga je Percyju obljudila.

Zdelana in izmučena je drugo jutro vstala. Pa mnogo bolj mirna je vsaj bila.

Popila je nekaj kave in se pripravila za v mesto.

Andrej je prišel in vprašal za njenimi željami.

"Obljudila sem Percyju, da pojdem popoldne v ulico de Charonne," je pravila. "Predpoldne imam torej čas, da pojdem in poiščem gospodično Lange."

"Blakeney vam je povedal, kje stanuje?"

"Da. Na trgu du Roule. Vem zanj. V poluri sem tam."

Ponudil se ji je, da jo pospremi. Kmalu sta hitela po predmestju St. Honore.

Ni več snežilo, le hud mraz je bil. Pa Margaretina v Foulkes nista čutila mraza. Za ves svet se nista zmenila, molče sta hitela po zimskih ulicah, vsak zatopljen v svoje misli.

Na trgu du Roule sta se ločila in domnila, da jo Foulkes počaka v bližnji gostilni. Tam sta mislila obedovati, preden bi šla na dolgo pot k starinarju Luki.

Pet minut pozneje je gospa Belhomme Margaretina odprla vrata v svoj gospodični Lange.

Gospodična Lange je sedela v obsežnem naslonjaču, poleg nje na mizi je ležala knjiga. Videti ji je bilo, da so njene misli vse druge ko pri knjigi. Trudno in malomarno je slonela na stolu, njene oči so bile polzaprte, težka žalost je ležala na njem otroškem obrazku.

Obisk jo je iznenadil. Vstala je in nekako plaho gledala lepo ženo, ki je imela take velike, otožne oči.

"Oprostite mi, prosim!" je začela Margaretina, ko so se vrata za hišno zaprla. "Moj obisk ob taki rani uri se vam bo zdel vsiljiv. — Pa jaz sem Margaretina St. Just in —."

Njen prikupljivi smehljaj in njena prijazno ponujena roka sta izpopolnila stavko.

"St. Just —?" je vzkliknila gospodična Lange.

"Da. Armandova sestra."

Krije šinila dekletu v bledu lico, njene velike, rjave oči so izražale odkritosrčno veselje.

Margaretina je bistro opazovala in čutila da jo vleče srce k mlademu dekletu, čeprav je to dekle bilo daljni vzrok vse njene strašne nesreče.

Nekoliko plaha in zmedena je porinila Ivanka stol k peči ter prosila Margaretino, naj sede. V kratkih, sunkovitih stawkah je govorila, plaho je pogledovala po Armandovi sestri.

"Oprostite mi!" je ponavljala Margaretina in njeni preprosto, mirno obnasanje je kmalu potolažilo Ivanka zmedenost. "Pa bojim se za brata — ne vem kje bi ga našla!"

"In prišli ste k meni —!"

"Ali sem se zmotila —?"

"O — ne! Pa kako ste prišli na to, da

bi — jaz vedela zanj?"

"Slutila sem —."

"Čuli ste torej o meni —?"

"O da —!"

"Kje? — Ali vam je Armand pravil o meni?"

"Žal ne! Že štirinajst dni ga nisem videla — odkar ste vi, gospodična, stopili v njegovo življenje."

Pa v Parizu je trenutno mnogo njegovih dobrih prijateljev, eden njih mi je povedal —."

Iznova je zalila rdečica Ivanka lica in vrat. Počakala je, da je Margaretina udobno sedla, ter je začela:

"In meni pa je Armand pravil o vas. Tako zelo vas ljubi —!"

"Z Armandom sva bila še otroka, ko so nama starši umrli," je pripovedovala Margaretina mehko. "Vse na svetu sva si bila. In dokler se nisem omožila, je bil moj brat moja edina ljubezen."

"Pravil mi je, da ste omoženi z nekim Angležem."

"Res —?"

"Armand ljubi Angleško —. Izpočetka mi je vedno pripovedoval o Angleški, pravil je, da pojdeva skupaj na Angleško, ko bom njegova žena, in da bova tam našla srečo —."

"Zakaj pravite da izpočetka —?"

"Sedaj govorji mnogo manj o Angleški."

"Morebiti ker vam je že vse povedal o svoji novi domovini in ker misli, da sta se že dovolj sporazumela o svoji bodočnosti."

"Morebiti —."

Ivanka je sedela na nizkem stolčku Margaretine nasproti. Komolec je upirala na kolena in njen obraz so napol zapiral njeni gosti rjavih kodri. Zelo lepa je bila.

Margaretina je prišla na obisk pripravljena, da bo zasovražila dekle, ki ji je v par dneh ne samo ukradla bratovo srce, ampak še celo njegovo zvestobo do zapovednika. Odkar je videla Armandina na hodniku sodne palače, ji je srce zajedala nevolja in jeza do mlade gledališke igralke.

Pa dalje ko je dekle gledala, bolj ji je kopnela jeza in nevolja.

S pravim ženskim umevanjem ljubezni in njenih poti je spoznala, da si je dekle, kakšna je bila gospodična Lange, na mah morala osvojiti mlado, navdušeno, vitežko srce Armandovo. Njen nedotaknjena lepota, njena otroška nežnost, njena prav ženska slabost, ki je govorila iz njene velikih, prosečnih oči, — vse to je moralno siloma vleči Armandina k temu lepemu otroku.

Dalje ko je gledala, bolj se ji je zdalo možno, da bi odpustila Armandu njegovo nevestobo do zapovednika.

Kako bi naj bil on, idealni, vitežki, mlaadi mož, pripustil, da bi se je dotaknile in jo onečastile ostudne roke morilcev, njih, ki jim ničesar več ni bilo sveto —! Armand bi ne bil človek, samega sebe bi bil moral zatajiti, če bi bil zapustil dekleta, ki ji je prisegel, da jo bo ljubil in ščitil.

Zdelenje se je, da gospodična Lange čuti bistre, opazuječe Margaretine oči. Ni se je upala naravnost pogledati in rdečica na njenem licu se ji je še poglobila.

(Dalje prih.)

GELE VASI SO SE POGREZNILE

Strašni potres, ki so ga v turški Anatoliji začeli čutiti že 19. aprila ter je potem več dni zapored uničeval tamkaj ljudi in naselbine, je postal z Anatolijo tako nesreča, kakšne ta dežela še ne pomni. Doslej so doznali, da je potres razdejal 40 vasi, med njimi nekatere določene.

V prvih in drugih razvalinah so še odkopavali ostanke stare hetitske kulture, ki sodijo, da je tamkaj razvijala nekako od leta 2800 do 1200 pred Kristusom. V teh razvalinah so našli mnogo tablic s klinasto pisavo, dalje mnogo druge važne drobnarije in pa imenitne skulpture, v skalo vsekane. Pod to gorenje kulturno plastjo pa so našli še ostanke mnogo starejše kulture, ki ni bila nič manj zanimiva. Zato se moramo upravičeno batiti, da je ta strašni potres v Anatoliji poleg stotin človeških žrtev terjal še nenadomestljive arheološke spomenike. Saj je prav v mestu Boghazkoy bila hetitska kultura najbolj razvita.

Jugozahodno od mesta Gözgat pa leži mestece Kirşehir, ki je komaj nekaj stotin kilometrov bolj južno od Ankare, glavnega mesta današnje Turčije. Ta kraj je poleg prvih dveh ob sedanjem potresu najbolj trpel.

Med mesti in vasmi, ki so po potresu najbolj trpela, imenujejo mesta Çorum, Gözgat in Kirşehir. Iz tega je razvidno, da je glavna potresna črta šla od severa na jug ter se je le malce obrnila na zahodno stran. Mesto Çorum leži kakih 200 kilometrov od mesta Sinope, mesto Gözgat tudi nekako toliko še bolj južno. Velika škoda pa je, da se prav na tej črti med temi mesti dvigajo silno slovečne razvaline starega mesta Hetitov, ki se je imenovalo Boghazkoy. Tukaj leži tudi nič manj važne razvaline Aladža-Küyük, kjer

znanstveniki prav sedaj izkopavajo.

V prvih in drugih razvalinah so še odkopavali ostanke stare hetitske kulture, ki sodijo, da je tamkaj razvijala nekako od leta 2800 do 1200 pred Kristusom. V teh razvalinah so našli mnogo tablic s klinasto pisavo, dalje mnogo druge važne drobnarije in pa imenitne skulpture, v skalo vsekane. Pod to gorenje kulturno plastjo pa so našli še ostanke mnogo starejše kulture, ki ni bila nič manj zanimiva. Zato se moramo upravičeno batiti, da je ta strašni potres v Anatoliji poleg stotin človeških žrtev terjal še nenadomestljive arheološke spomenike. Saj je prav v mestu Boghazkoy bila hetitska kultura najbolj razvita.

Jugozahodno od mesta Gözgat pa leži mestece Kirşehir, ki je komaj nekaj stotin kilometrov bolj južno od Ankare, glavnega mesta današnje Turčije. Ta kraj je poleg prvih dveh ob sedanjem potresu najbolj trpel.

Glavne dežele današnje Turčije leže sedaj v Mali Aziji. Mala Azija je sicer že od nekdaj navajena potresov, vendar takega, kakšen je bil sedanji, še ni doživel. Ta dežela ima mnogo ugaslih ognjenikov, ki samo še redkokdaj kažejo kaj življenja v sebi. Središče sedanjega potresa je bila visoka planota srednje

Anatolije. Prav tukaj pa se blizu važnega industrijskega mesta Kajzerije, nekdanje rimske naselbine, imenovane po Cezarju, dviga v zrak silni ognjenik Erdžas Dagh ali Ardžiš imenovan. Ta gora je 4000 metrov visoka ter je najvišja gora v Anatoliji. Kakor orjak se ta ognjenik dviga iznad ravnine. Ves je divji in pod golimi grebenov. Ognjenika sta še dve drugi gori tam blizu, Hasan Dagh, ki je 2900 metrov visok, in pa Karadat Dagh.

Od potresa najbolj prizadet je ozemlje se razteza med Çorumom in Kirşehirom v zavodu največje in najdaljše maloazijske reke Kisil-Snak. Ta reka se vleče tudi blizu mimo imenovanih ognjenikov ter se izliva v Črno morje nekako med mestoma Sinope in Samsum. Ali je orjaški ognjenik Ardžiš kaj kriv sedanje nesreče, to bodo morda dognala še nadaljnja raziskavanja. Vsekakor je ognjenik od najbolj severnega prizadetega kraja Çorumu hudo oddaljen. In glavna črta te nesreče bi utegnila dokazovati, da je bil vzkrov nesreče kje druge in ne v ognjeniku. Prav verjetno je, da se je zemlja v notranjosti kje sesula in sesedla. Saj je znano, da se je zemlja okoli Črnega morja še v zgodovinskih časih večkrat spreminala in tudi pogrezala.

Nekdaj sta se ruski reki Don in Volga izlivati v Črno morje blizu skupaj. Ker pa se je zemlja med Črnim morjem

in slanim Kaspiškim morjem dvignila, se je spremenil tudi izliv obreček. Volga je zato tudi v svoji srednji kotlini ponaša z veliko množino žvezpla. V velikih globočinah tega morja na primer ne morejo živeti nobena živa bitja, zato radi cesar to morje nima mnogo ribjega bogastva.

Tudi samo Črno morje se zlasti v svoji srednji kotlini ponaša z veliko množino žvezpla. V velikih globočinah tega morja na primer ne morejo živeti nobena živa bitja, zato radi cesar to morje nima mnogo ribjega bogastva.

Poročali so, da je ob potresu pod zemljo neznašano bobnalo in rotopalno, kar je prebilastvo še mnogo bolj plastiško kakor pa sam potres. Poročali so tudi, da so ponekod, kjer se je zemlja prekla, udarili na dan novi vroči vrelci, čeprav je srednja Anatolija revna vode. Tukaj je le nekaj več ali manj slanih jezer. Iz tega bi se dalo sklepati, da je morska voda vdrla v podzemeljska ognjeniška žarišča. Zaradi tega je potem nastal potres tudi pod morjem, na suhem pa so udarjali na dan blatni in vroči vrelci. Nekaj podobnega se je po izjavi znanstvenik zgodilo tudi ob zgodovinski katastrofi, ko je Vezuv podsul rimski mesti Pompeji in Herkulaneum. Tekrat je najbrž morska voda vdrla v vroči in žareči plasti Vezuva. Razlika je samo ta, da je Vezuv tik ob morski obali, Čorum pa je od morja kakih 200 kilometrov daleč.

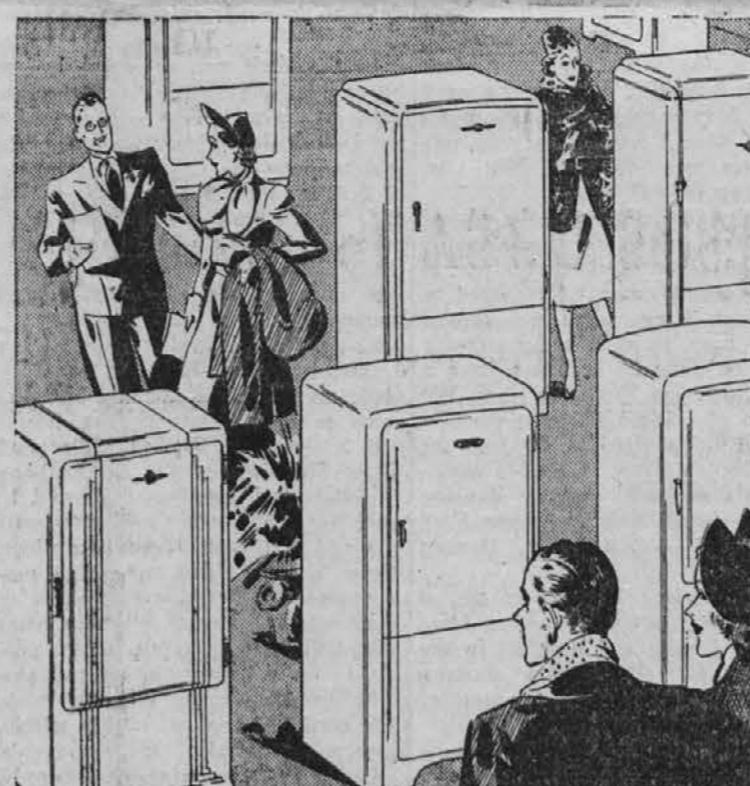
Katoliški Slovenci, v vaše hiše spada edino le katoliško časopisje!

NIKAKEGA UGIBANJA GLEDE TEGA!

Oglejte si vseh šest

Električnih refrigeratorjev
predno si izberete

Izberite si od teh šest vodilnih izdelkov:

Frigidaire - General Electric - Kelvinator
Norge - Stewart Warner - Westinghouse

✿ Oglejte si jih drugega poleg drugega! Pri merjajte obliko, vrednost, cene! Potem si izberite vzorec, ki je najbolj pripravljen za vaše potrebe.

Tu imate zadovoljiv način, da si izberete svoj električni refrigerator... Oglejte si nove 1938 modelov teh šesterih vodilnih izdelkov, ki so zdaj na razstavi v električnih prodajalnah Commonwealth Edison družbe v sosesčinah in "downtown". Tu lahko kupujete, kakor vam srce želi... napravite sami svojo primerjavo... da boste našli tisti električni refrigerator, ki bo najbolje odgovarjal potrebam vašega doma.

Malo naplačilo — Preostanek v pripravnih mesečnih zneskih z vašim računom za elektriko.

V sosesčinah in v "downtown" elektr. prodajalnah

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

je krasna knjiga, ki govori o trdnem rodu Brjanov. Zanimiva povest, ki more vsakega zanimati. Spisal jo je znani slovenski pisatelj IVAN MATIČIĆ, ki je spisal knjigo "Na krvavih poljanah".

Knjiga vsebuje 411 strani, tiskana na finem knjižnem papirju, platnice klasično moderne opremljene, vezana v platno.

KNJIGA STANE S POŠTNINO

\$2.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebeni zavod. Dobite nas podnevi in ponoc. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W